

RIIGIKOGU OTSUS

PÕHJENDATUD ARVAMUS EUROOPA PARLAMENDI JA EUROOPA KOMISJONI PRESIDENDILE NING EUROOPA LIIDU NÕUKOGU EESISTUJALE EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIVI ETTEPANEKU, MILLEGA MUUDETAKSE NÕUKOGU DIREKTIIVE 78/660/EMÜ JA 83/349/EMÜ SEOSSES MITTEFINANTSTEABE JA MITMEKESISUST KÄSITLEVA TEABE AVALIKUSTAMISEGA SUURTE ÄRIÜHINGUTE JA KONTSERNIDE POOLT, MITTEVASTAVUSEST SUBSIDIAARSUSE PÕHIMÕTTELE

Lähtudes Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 152⁶ lõikest 1 ja võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 5 lõike 3 teise lõigu teist lauset ning Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise protokollis artikli 6 lõike 1 esimest lauset, Riigikogu otsustab:

1. Esitada põhjendatud arvamus Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni presidendile ning Euroopa Liidu Nõukogu eesistujale Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi ettepaneku, millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ seoses mittefinantsteabe ja mitmekesisust käsitleva teabe avalikustamisega suurte äriühingute ja kontsernide poolt, mittevastavusest subsidiaarsuse põhimõttele alljärgnevatel põhjustel:

1.1. Euroopa Liit võib võtta meetmeid valdkondades, mis ei kuulu liidu ainupädevusse, ainult niisuguses ulatuses ja siis, kui liikmesriigid ei suuda riigi, piirkonna või kohalikul tasandil piisavalt saavutada kavandatava meetme eesmärke, kuid kavandatud meetme ulatuse või toime tõttu saab neid paremini saavutada liidu tasandil. Nimetatud direktiivi ettepaneku seletuskirjas nendib Euroopa Komisjon, et mitmed liikmesriigid on juba vastu võtnud õigusakte, millega nõutakse äriühingute valdkonnas mittefinantsteabe avalikustamist. Jääb arusaamatuks, miks ei piisa liikmesriigi tasandi meetmetest, vaid on vaja sekkumist Euroopa Liidu tasandil.

1.2. Euroopa Komisjon ei ole põhjendanud, miks on võimalikest meetmetest valitud direktiiv, millega kehtestatakse liikmesriikidele siduv kohustus nõuda suurtelt äriühingutelt ja kontsernidelt mittefinantsteabe avalikustamist. Valdkonda tuleks Euroopa Liidu tasandil esmalt reguleerida mittedividuute meetmetega. Alternatiiviks direktiivile oleks komisjoni soovitusel seatud eesmärgi saavutamiseks.

1.3. Praegu kuulub äriühinguõigus siiski pigem liikmesriikide pädevusse ning ettevõtte eksisteerivad üldjuhul liikmesriigi õiguse alusel. Seda kinnitab ka Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika, mille kohaselt eksisteerib siseriikliku õiguskorra alusel asutatud äriühing üksnes siseriikliku õiguse kaudu, mis reguleerib selle asutamist ja tegevust (Euroopa Kohtu 1988. aasta 27. septembri otsus kohtuasjas 81/87 *Daily Mail and General Trust*, EKL 1998, lk 5483, punkt 19; Euroopa Kohtu 2008. aasta 16. detsembri otsus kohtuasjas C-210/06 *Cartesio*, EKL 2008, lk I-9641, punkt 104 ning Euroopa Kohtu 2012. aasta 12. juuli otsus C-378/10 *VALE Építési kft*, kohtulahendite kogumikus veel avaldamata, punkt 27). Seega on liikmesriikide otsustada, milline on õiglase tasakaal äriühingute kohustuste ning ettevõtlusvabaduse vahel ning milliste meetmetega tasakaalu saavutada. Äriühingute kohustus anda ülevaade ühingu vara ja kohustuste, finantsseisundi ning kasumi või kahjumi kohta on piisav meede kaitsmaks kapitaliühingute püsivaid huvisid. On küsitav, kas mittefinantsteabe avalikustamise kohustus kaitseks neid huvisid suuremal määral.

1.4. On kaheldav, kas Euroopa Komisjoni direktiivi ettepanek põhineb korrektsel õiguslikul alusel. Ettepanek viitab Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 50 lõikele 1, mille kohaselt võivad Euroopa Parlament ja nõukogu anda direktiive, et saavutada asutamisevabadus teatavatel tegevusaladel. Jääb arusaamatuks, kuidas aitab asutamisevabaduse saavutamisele kaasa suurte äriühingute kohustus avalikustada mittefinantsteavet ning mitmekesisust käsitlevat teavet. Eelkõige suurendab mittefinantsteabe avalikustamine äriühingute halduskoormust ning on asutamisevabaduse saavutamise kaasaaitamisele pigem vastupidise toimega.

2. Käesolev otsus jõustub selle allakirjutamisel.

Riigikogu esimees

Ene Ergma

(allkirjastatud digitaalselt)

Tallinn, 18. juuni 2013